

Agnieszka SAŁEK-IMIŃSKA
Politechnika Koszalińska

WPŁYW OCHRONY ŚRODOWISKA NA FUNKCJONOWANIE WYBRANYCH PRZEDSIĘBIORSTW GOSPODARKI MORSKIEJ

Celem artykułu jest określenie wpływu ochrony środowiska poprzez system zarządzania środowiskowego opartego na wymogach normy ISO 14001 na funkcjonowanie badanych przedsiębiorstw gospodarki morskiej. Realizację założonego celu oparto na badaniach empirycznych przeprowadzonych w wybranych przedsiębiorstwach gospodarki morskiej. Przeprowadzone studia literaturowe i badania empiryczne pozwoliły na sformułowanie tezy badawczej i jej pozytywną weryfikację, iż efektywny system zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001 w wybranych przedsiębiorstwach gospodarki morskiej świadczy o możliwości wpływu ochrony środowiska na funkcjonowanie podmiotów w rozpatrywanym sektorze gospodarki.

1. WPROWADZENIE

Rozwijająca się gospodarka światowa przyczyniła się do konieczności rozpatrywania kwestii ochrony środowiska przez wielu specjalistów z różnych dziedzin działalności gospodarczej człowieka. Wzrost zainteresowania problemami ochrony środowiska, w tym w szczególności w obszarze zanieczyszczeń przemysłowych, spowodował, iż warunki i technologie obecnej produkcji nie są już jedynie wyborem, lecz traktować je należy jako warunek akceptacji podmiotu gospodarczego przez świadome ekologicznie otoczenie. Dobra technologia w połączeniu z odpowiednim systemem zarządzania oraz właściwym zbiorem przepisów dotyczących ograniczania zanieczyszczeń, staje się obecnie niezbędnym elementem strategii rozwoju współczesnego przedsiębiorstwa uwzględniającej kwestie ochrony środowiska. Sytuacja ta wpłynęła niewątpliwie na rozpowszechnianie się odpowiednich standardów ochrony środowiska, a wśród nich ISO 14001. Norma ta odnosi się do systemu zarządzania środowiskowego, będącego zbiorem racjonalnych metodologii zarządzania działalnością w odniesieniu do kwestii ochrony środowiska naturalnego. Pomimo światowego trendu w zakresie działań proekologicznych, w Polsce istnieje nadal niewiele podmiotów posiadających certyfikat potwierdzający poprawne wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania środowiskowego. Opinię tą potwierdza chociażby analiza sektora gospodarki morskiej, który z racji obszaru działalności w sposób naturalny związany jest problemami ochrony środowiska.

Celem niniejszego artykułu jest określenie wpływu ochrony środowiska poprzez system zarządzania środowiskowego opartego na wymogach normy ISO 14001 na

funkcjonowanie badanych przedsiębiorstw gospodarki morskiej. Przeprowadzone studia literaturowe i badania empiryczne pozwoliły na sformułowanie tezy badawczej, iż efektywny system zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001 w wybranych przedsiębiorstwach gospodarki morskiej świadczy o zdolności wpływu ochrony środowiska na funkcjonowanie podmiotów w rozpatrywanym sektorze gospodarki narodowej.

2. SYSTEM ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO WEDŁUG NORMY ISO 14001 JAKO NARZĘDZIE WSPIERAJĄCE OCHRONĘ ŚRODOWISKA

Bezpośrednim źródłem idei stworzenia systemu zarządzania środowiskowego był sukces rynkowy norm systemu zarządzania jakością serii ISO 9000. Rzeczywistość gospodarcza powodowała potrzebę osiągania coraz większego poziomu jakości produktów, a to z kolei budziło wzrost kosztów kontroli jakości. Zrodziło to konieczność wprowadzenia koncepcji zintegrowanego zapewnienia jakości. Polega ona na odejściu od nieustannej kontroli jakości na poszczególnych etapach procesu wytwarzania, na rzecz odpowiedniego działania podczas prowadzenia procesów w przedsiębiorstwie zmierzających w kierunku osiągnięcia pożądanych efektów jakościowych.¹ W odniesieniu do systemu zarządzania środowiskowego, cel nie dotyczy zapewnienia jakości, ale osiągnięcia ciągłej poprawy w zakresie oddziaływania przedsiębiorstwa na środowisko naturalne.

Według normy ISO 14001, system zarządzania środowiskowego obejmuje część ogólnego systemu zarządzania, która dotyczy struktury organizacyjnej, planowania, odpowiedzialności, zasad postępowania, procedur, procesów i środków potrzebnych do opracowywania, wdrażania, realizowania, przeglądu i utrzymywania polityki środowiskowej.² Natomiast Komitet Techniczny 207 definiuje SZŚ jako systematyczne podejście do tych aspektów działalności przedsiębiorstwa, które wywierają wpływ na środowisko naturalne. Zatem system ten jest narzędziem służącym do przeprowadzania kontroli wpływu zachowań podmiotów na środowisko.³

Struktura systemu zarządzającego ochroną środowiska determinowana jest wieloma czynnikami. Niektóre z nich obejmują:

- obowiązującą doktrynę gospodarczą, nurt przekonań ideologicznych i kulturowo-cywilizacyjne zachowania grup społecznych,
- interesy grup społecznych, jednostek gospodarczych i poszczególnych ludzi,
- preferencje ludzi, które wynikają m.in. z niewłaściwie ukierunkowanej świadomości ekologicznej, presji potrzeb cywilizacyjnych,
- złożoność procesów ochrony środowiska.

Zdaniem B. Poskrobko system zarządzania środowiskiem można generalizować na trzech płaszczyznach różniących się sposobem organizacji i podatnością na te same normy sterujące. Płaszczyzny te dotyczą:

- zarządzania środowiskiem w skali państwa,
- zarządzania środowiskiem w skali lokalnej przez samorządy terytorialne,
- zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwie.

1 Pochyluk R., Szamański J., Tonderski A., Geneza systemów zarządzania środowiskowe i konsekwencje ich funkcjonowania, www.eko-net.pl z dnia 10.06.2005.

2 Polska Norma PN-EN ISO 14001: 1998, pkt.3.5.

3 www.tc207.org z dnia 3.06.2005.

We wszystkich tych obszarach muszą być użyteczne powszechne regulacje prawne oraz regulacje specyficzne dla danego obszaru.⁴

Cechą charakterystyczną zarządzania środowiskowego jest jego zintegrowanie z ogólnym systemem zarządzania przedsiębiorstwem, zarówno na płaszczyźnie ogólnej polityki firmy, praktyk, procedur, procesów, jak i środków. Szczególnie istotną rolę we wdrażaniu i propagowaniu idei zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwie odegrała Międzynarodowa Izba Handlowa. Opracowana przez Radę Biznesu tej Izby „Karta Biznesu na rzecz Ekorozwoju”, stanowiła podstawę do opracowanych później sformalizowanych SZŚ. Jak również, rosnące w kręgach przedsiębiorców zapotrzebowanie na systemy zarządzania środowiskowego oraz sukces normy zarządzania jakością ISO 9000, skłoniły Międzynarodową Organizację Standaryzacji do stworzenia uniwersalnego modelu zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwie, któremu nadano numer norm serii 14000.

Seria dobrowolnych norm ISO 14000 stanowi zbiór dokumentów obrazujących sprecyzowane wymagania i reguły dotyczące zarządzania środowiskowego. Ich podstawowym celem jest określenie procesów zarządzania pozwalających na kontrolowane oddziaływanie przedsiębiorstw na środowisko naturalne, które będzie jednocześnie zgodne z założonymi kierunkami działań organizacji w świetle obowiązujących przepisów prawa. Zdaniem J. Jabłońskiego, w odróżnieniu od wybiórczych zachowań regulujących procesy ochrony środowiska, seria norm ISO 14000 odnosi się równocześnie do wszelkich aspektów negatywnych działań na rzecz środowiska oraz wymaga także równowagi w poziomie zaangażowania w procesy poprawy stanu środowiska, jak i działania zmierzające do przeciwdziałania jego zanieczyszczeniom. Zachęca to wówczas zainteresowane strony do zajmowania i przedstawiania swoich stanowisk w zakresie przedmiotowego procesu zarządzania.⁵ Normy systemu ISO 14000 mają na celu ułatwić rozwiązywanie problemów środowiskowych. Mogą być stosowane w każdym potencjalnym przedsiębiorstwie, bez względu na jego wielkość, rodzaj czy metody stosowanych rozwiązań.

Rodzina norm z grupy 14000 może być wdrażana z różnych przyczyn. Lata osiemdziesiąte to lata, w których zaczęto już dostrzegać zainteresowanie przedsiębiorstw realizacją przeglądów i audytów środowiskowych, mających na celu określenie stopnia oddziaływania przedsiębiorstw na środowisko naturalne. Przedsiębiorstwa starają się dostosować do obowiązujących norm emisji, chcą ograniczyć obciążenia wynikłe z opłat ekologicznych, czy też kreują swój ekologiczny image – zgodny z wymogami ochrony środowiska. W tym aspekcie sukces ekologiczny łączy się z sukcesem rynkowym. Przedsiębiorstwa podejmują decyzję o wdrożeniu i funkcjonowaniu SZŚ ze względu na wzrastające zaostreżenie legislacyjne w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz chęć ciągłego doskonalenia. Poszukują również możliwości ograniczenia ryzyka odpowiedzialności cywilnej i karnej za szkodliwe oddziaływanie na środowisko, kierując się troską o środowisko. Najczęściej jednak, przedsiębiorstwa pragną zyskać w oczach coraz bardziej wymagającego społeczeństwa i klientów, opinię firmy dbającej o środowisko. Coraz większa chęć wdrażania SZŚ wynika również po części z popularności norm ISO 9000. Dzięki swej międzynarodowej rozpoznawalności certyfikaty na zgodność

⁴ Poskrobko B., Zarządzanie środowiskiem, PWE, Warszawa 1998.

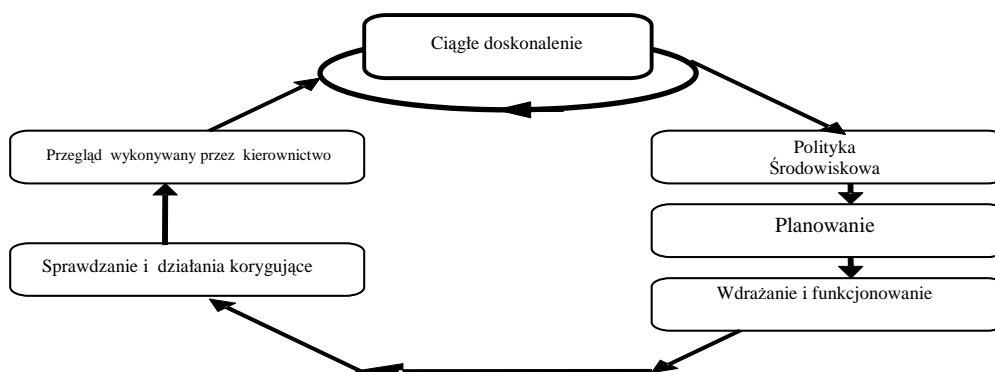
⁵ Por. Jabłoński J., Wybrane problemy zarządzania środowiskowego, Wyd. Politechniki Poznańskiej, Poznań 1999.

z normą ISO 9000 stały się wizytówką zaufanego wytwórcy lub dostawcy. Podobnie jest w przypadku norm ISO serii 14000. Dla firm, które wdrożyły już system zarządzania jakością, zdobyte doświadczenia są bardzo przydatne przy wdrażaniu kolejnego systemu, a droga stopniowej integracji wydaje się optymalną metodą postępowania.⁶ Przedsiębiorstwa łączą chęć wdrażania SZŚ i uzyskania certyfikatu zgodności z wymaganiami normy ISO serii 14000 z posiadanym już wcześniej wdrożonym i funkcjonującym systemem jakości. Istnieje, bowiem wiele elementów będących przedmiotem wymagań norm dotyczących SZŚ podobnych do składników norm serii 9000. Są to:

- Udokumentowane procedury,
- Kwestie dotyczące organizacji i personelu,
- Realizacja kontroli,
- Prowadzenie zapisów,
- Działania korygujące,
- Audyty,
- Przegląd wykonywany przez kierownictwo.⁷

Najistotniejszy filar wśród norm serii ISO 14000 stanowi norma ISO 14001, bowiem tylko na jej podstawie można dokonać certyfikacji SZŚ. Meritum ISO 14001 stanowi proces ciągłego doskonalenia ogólnej działalności środowiskowej, zgodnie z przyjętą hierarchizacją celów przedsiębiorstwa w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Model systemu oparty na tej koncepcji przedstawia rysunek 1.

Rys. 1. Model systemu zarządzania środowiskowego – spirala ciągłego doskonalenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Wenerski S., Systemy Zarządzania Środowiskowego, TÜV AKADEMIE - Materiał szkoleniowy SZŚ- 1, Białejewko, 2001.

⁶ Repetski A., Doświadczenia z wdrażania SZŚ, Problemy Ocen Środowiskowych, nr 2-3(2) 1998.

⁷ Tamże, s.34.

Wdrożenie systemu zarządzania środowiskowego i uzyskanie certyfikatu na jego zgodność z wymaganiami normy ISO 14001 stało się ważnym elementem działalności przedsiębiorstw. Certyfikat świadczy o poprawnym funkcjonowaniu systemu zarządzania środowiskowego i dodatkowo o uzasadnionym przekonaniu jednostki certyfikującej o działaniu certyfikowanego przedsiębiorstwa w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa środowiskowego⁸. Zobowiązuje on organizację do:

- Utrzymywania zgodności z prawem w zakresie ochrony środowiska,
- Osiągania ciągłej poprawy wyników na rzecz ochrony środowiska,
- Zapobiegania zanieczyszczeniom.

Natomiast weryfikacja audytów środowiskowych przez przedstawicieli różnych dziedzin nauki warunkuje uzyskanie globalnej, kompleksowej i obiektywnej oceny oddziaływania na środowisko danego przedsiębiorstwa czy przedsięwzięcia, z możliwością dalszego wykorzystania w zarządzaniu przedsiębiorstwem. Rezultaty tych opracowań dają świadectwo o jakości realizowanego systemu zarządzania środowiskiem danego przedsiębiorstwa oraz oddziałują na kształtowanie jego pozycji konkurencyjnej w rozwijającej się współczesnej rzeczywistości gospodarczej.

3. FUNKCJONOWANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO (SZŚ) WEDŁUG NORMY ISO 14001 W KONTEKŚCIE WPŁYWU OCHRONY ŚRODOWISKA NA WYBRANE PRZEDSIĘBIORSTWA GOSPODARKI MORSKIEJ

Analiza efektywności gospodarowania zasobami środowiska morskiego w Polsce wykazuje niepokojąco częsty brak jakiegokolwiek racjonalności w tzw. „proekologicznych” działaniach podejmowanych przez podmioty gospodarcze. Jednoznaczna weryfikacja i ocena tych działań jest niestety ograniczona brakiem wystandaryzowanych modeli ekonomiczno - ekologicznych, które łącząc w sobie elementy analizy efektywności ekologicznej, jednocześnie weryfikowałyby efektywność ekonomiczną realizowanych procesów. Konsekwencją tej sytuacji, widoczną również w tak specyficznych „środowiskowo” przedsiębiorstwach, jak podmioty gospodarki morskiej, jest niedostateczne uwzględnianie efektów zewnętrznych w prowadzonych rachunkach ekonomicznych. Sytuacja ta jest bezpośrednim efektem obowiązującego obecnie w Polsce systemu instrumentów ochrony środowiska morskiego, który w niedostateczny sposób stymuluje zachowanie podmiotów tego sektora gospodarki. W tym aspekcie istotnym wydaje się podjęcie szybkich i skutecznych działań na rzecz zmiany systemu ochrony środowiska morskiego, który będzie stymulował zainteresowanie działalnością proekologiczną już na płaszczyźnie mikroekonomicznej. Efektywnym narzędziem zapewniającym integrację zagadnień środowiskowych z ogólnym systemem zarządzania przedsiębiorstwem może stać się system zarządzania środowiskowego, pozwalający na ograniczenie negatywnych efektów zewnętrznych generowanych przez podmioty gospodarcze, które przełoży się bezpośrednio na wymierną poprawę stanu środowiska Morza Bałtyckiego.

Dla potrzeb niniejszego artykułu przyjęto założenie, iż funkcjonowanie SZŚ zostanie uwzględnione w ujęciu efektywności wdrożonego i funkcjonującego systemu. Tym

⁸ Por. Pochyluk R., Szymański J., Jaka jest skuteczność systemów zarządzania środowiskowego, *Problemy Ocen Środowiskowych*, nr 2(13) 2001.

samym, efektywny system wpływa na poprawę stanu środowiska w badanym sektorze gospodarki, a tym samym na ochronę środowiska morskiego. W ramach przeprowadzonych badań⁹ za pomiot analizy objęto podmioty gospodarki morskiej, które stanowią „uporządkowany zespół ludzi połączonych z zasobami rzeczowymi, celem, którego jest działanie zmierzające do pozyskania, przetworzenia i dostarczenia określonych dóbr prywatnych i publicznych, w sensie ekonomicznym, wynikających z wykorzystania morza dla zaspokojenia potrzeb społecznych”.¹⁰ Po drugie, prowadziły działalność gospodarczą w okresie 2004 – 2007, po trzecie, zarejestrowane były w systemie REGON, których podstawowa działalność związana była z szeroko rozumianą gospodarką morską. Podmioty te miały siedzibę na terenie województwa pomorskiego i zachodniopomorskiego, bez względu na miejsce prowadzonej działalności, posiadały certyfikat ISO 14001 oraz znajdowały się w spisie przyznanych certyfikatów, które zostały wydane przez poszczególne jednostki certyfikujące w województwie pomorskim oraz zachodniopomorskim. Lista została opracowana przez serwis dla specjalistów ochrony środowiska *eko-net.pl* - stan na 1.02.2007. Ankieta skierowana do badanych przedsiębiorstw zawierała analogiczne pytania, jakie zawierał również sondaż pierwotny. Celem autorki było określenie zmian w zachowaniu podmiotów przy dłuższym horyzoncie czasowym, czyli do roku 2007.

Przeprowadzone badania pozwalają na stwierdzenie, iż za efektywny SZŚ według normy ISO 14001 na płaszczyźnie ekologicznej, należy uznać taki, który nie prowadzi do zwiększania się obciążeń środowiskowych w określonym czasie i przy stałym poziomie technologii. Dowodzi to również o ograniczeniu skutków zagrożeń w środowisku spowodowanych przez procesy wytwarzania, transport i technologie przemysłowe stosowane przez badane podmioty gospodarki morskiej.

Na pytanie o specyfikę oczekiwań przedsiębiorstw w ramach ekologicznych skutków SZŚ, ankietowani wymienili następujące ich obszary:

- Należyte nadzorowanie procesów związanych ze znaczącymi aspektami środowiskowymi,
- Dobry nadzór i spełnianie zobowiązań wynikających z wymagań normy,
- Zgodność z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska,
- Konsekwentne zmniejszanie obciążeń środowiskowych w wyniku prowadzonej działalności,
- Jawność oddziaływania na środowisko morskie jako wewnętrznego problemu przedsiębiorstwa,
- Zmniejszenie ilości emitowanych zanieczyszczeń oraz zakresu ich rozprzestrzeniania, a tym samym poprawa stanu środowiska morskiego,

9 Pierwotne badania zostały przeprowadzone w ramach opracowywanej rozprawy doktorskiej nt. „Ocena efektywności systemu zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001 w przedsiębiorstwach gospodarki morskiej.” Celem badania było pozyskanie informacji na temat efektywności funkcjonującego SZŚ według normy ISO 14001 w czterech wybranych podmiotach rozpatrywanego sektora gospodarki spełniających kryteria doboru próby badawczej. Badania te wymagały wykorzystania metody sondażu diagnostycznego obejmującego w swym zakresie ankietę oraz wywiad. Por. A. Sałek-Imińska, Ocena efektywności systemu zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001 w przedsiębiorstwach gospodarki morskiej, Rozprawa Doktorska, Uniwersytet Gdański, Gdańsk 2006.

10 S. Piocha, Gospodarka morska. Ekonomiczne prawidłowości funkcjonowania i rozwoju, Wyd. Uczelniane Wyższej Szkoły Inżynierskiej, Koszalin 1996.

Obszary te nie zmieniły się dla trzech badanych przedsiębiorstw. Tabela 1 prezentuje przybliżoną ocenę wpływu na ochronę środowiska morskiego, dokonaną przez respondentów.

Tabela 1. Realizacja założonych celów w zakresie efektów ekologicznych w badanych przedsiębiorstwach gospodarki morskiej

L.p.	Efekty ekologiczne	Ilość przedsiębiorstw
1	Zgodność z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska	4
2	Spadek ilości emitowanych zanieczyszczeń	3
3	Jawność na kwestie oddziaływania przedsiębiorstwa na środowisko	4
4	Zmniejszenie obciążeń środowiskowych	3
5	Nadzór i spełnienie zobowiązań wynikających z wymagań normy	4
6	Nadzór nad procesami związanymi z aspektami środowiskowymi	4

Źródło: opracowanie własne w oparciu o wyniki badań ankietowych

W badanych przedsiębiorstwach za największe osiągnięcie w realizacji założonych celów środowiskowych w ramach SZŚ uznano nadzór nad procesami odnoszącymi się do aspektów środowiskowych, zgodnością z przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska, traktowania kwestii wpływu przedsiębiorstwa na środowisko jako wewnętrznego problemu w ramach organizacji. Najmniejszy efekt osiągnięto w ramach redukcji poziomu emisji zanieczyszczeń oraz zakresu ich rozprzestrzeniania. Takie spełnienie wskazanych przez badane przedsiębiorstwa gospodarki morskiej oczekiwań na płaszczyźnie ekologicznych skutków w ramach funkcjonującego SZŚ, może świadczyć na tym etapie zaawansowania systemu, o jego efektywności ekologicznej. Poddani badaniu sondażowemu przedstawiciele przedsiębiorstw zgodnie stwierdzili, że za wystarczający objaw efektywności SZŚ na płaszczyźnie ekologicznej należy uznać fakt, nie zwiększania się obciążeń środowiskowych, przy niezmiennym poziomie technologicznym. Na tej podstawie należy wysunąć wniosek, że system zarządzania środowiskowego oparty o wymagania normy ISO 14001 jest efektywny. Tym samym pozwala to na stwierdzenie, iż ochrona środowiska ma wpływ na funkcjonowanie podmiotów gospodarki morskiej.

4. WNIOSKI

W powyższym kontekście można stwierdzić, iż wyniki pracy w zakresie przeprowadzonych studiów literaturowych oraz badań empirycznych, pozytywnie weryfikują postawioną tezę badawczą, że efektywny system zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001 w wybranych przedsiębiorstwach gospodarki morskiej świadczy o możliwości wpływu ochrony środowiska na funkcjonowanie podmiotów w rozpatrywanym sektorze gospodarki narodowej. Efektywne funkcjonowanie systemu na płaszczyźnie ekologicznej jest równie ważne w kreowaniu sukcesu przedsiębiorstwa, jak wysoka jakość produktów czy skuteczna ich sprzedaż. Wykorzystanie wyników badań zawartych w niniejszym artykule może stanowić podstawę do dalszych analiz oraz

powinno również ułatwić dostrzeżenie nowych istotnych elementów determinujących zapewnienie ochrony środowiska w wybranym sektorze, a ty samym w całej gospodarce narodowej.

LITERATURA

- [1] Jabłoński J., Wybrane problemy zarządzania środowiskowego, Wyd. Politechniki Poznańskiej, Poznań 1999.
- [2] Piocha S., Gospodarka morska. Ekonomiczne prawidłowości funkcjonowania i rozwoju, Wyd. Uczelniane Wyższej Szkoły Inżynierskiej, Koszalin 1996.
- [3] Pochyluk R., Szamański J., Tonderski A., Geneza systemów zarządzania środowiskowe i konsekwencje ich funkcjonowania, www.eko-net.pl z dnia 10.06.2005.
- [4] Pochyluk R., Szamański J., Jaka jest skuteczność systemów zarządzania środowiskowego, Problemy Ocen Środowiskowych, nr 2(13) 2001.
- [5] Polska Norma PN-EN ISO 14001: 1998, pkt.3.5.
- [6] Poskrobko B., Zarządzanie środowiskiem, PWE, Warszawa 1998.
- [7] Repetski A., Doświadczenia z wdrażania SZŚ, Problemy Ocen Środowiskowych, nr 2-3(2) 1998.
- [8] Sałek-Imińska A., Ocena efektywności systemu zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001 w przedsiębiorstwach gospodarki morskiej, Rozprawa Doktorska, Uniwersytet Gdański, Gdańsk 2006.
- [9] Wenerski S., Systemy Zarządzania Środowiskowego, TÜV AKADEMIE - Materiał szkoleniowy SZS- 1, Błazejewko, 2001.

INFLUENCE THE CONSERVATION OF THE ENVIRONMENT ON THE BEHAVIOUR OF MARITIME INDUSTRY COMPANIES

The subject of the article is focused on the problems dealing with the environmental management system in accordance with the ISO 14001 series and the conservation of the environment in maritime industry companies. The literature studies done, as well as the empirical research, let create a thesis that "the efficient environmental management system in accordance with the ISO 14001 series is an important tool of influence on the behaviour of maritime industry companies which have an influence on the conservation of the environment ." Taking under consideration the effects of the research one says that achieved results positively verify the basic thesis of the work done.